

شماره ۹۰۱۹ * ۲۲۸۷۷
وزارت

فرمان هیاتونی راجع اجرای قانون اجازه الحاق دولت ایران بمقررات هوابیانی کشوری بین المللی بانضمام قانون مزبور که در جلسه سیام تیر ماه یکهزار و سیصد و هشت بتصویب مجلس شورای ملی رسیده ذیلا ابلاغ میگردد .

با تأییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاهی ایران
محل مسجد مبارک

نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی
مقرر مینداریم

ماده اول - قانون اجازه الحاق دولت ایران بمقررات هوابیانی کشوری بین المللی که در جلسه سیام تیر ماه ۱۳۲۸ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجرا گذاشته شود .

ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند .

بتاریخ پنجم شهریور ماه ۱۳۲۸
قانون اجازه الحاق دولت ایران

بمقررات هوابیانی کشوری بین المللی
ماده واحد - مجلس شورای ملی قرار داد

هوابیانی کشوری بین المللی مورخ ۱۶ آذر ۲۲۳ مطابق هفتم دسامبر ۱۹۴۴ مشتمل بر بیست و دو فصل و نود و شش ماده و یرو و تکل اضافی متضمن ماده ۹۳ مکرر مورخ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۲۶ مطابق ششم مه ۱۹۴۷ و قرار داد ترانزیت هوابیانی بین المللی مورخ ۱۶ آذر ۱۳۲۳ مطابق ۷ دسامبر ۱۹۴۴ مشتمل بر شش ماده را که در تاریخ ۱۶ آذر ۱۳۲۳ مطابق ۷ دسامبر ۱۹۴۴ با امضاء رسیده است تصویب و بدوات اجازه میدهد اسناد مصوبه آن را بدیرخانه سازمان هوابیانی کشوری بین المللی تسلیم نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه سیام تیر ماه یکهزار و سیصد و هشت بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قرارداد هوابیانی کشوری بین المللی

مقدمه

نظر باینکه پیشرفت و توسعه هوابیانی کشوری بین المللی در آینده میتواند کمک زیادی برای ایجاد و حفظ مودت و حسن تفاهم بین ملل و مردم دنیا باشد و در عین حال سوء استفاده از آن ممکن است موجب اختلال امنیت عمومی گردد و نظر باینکه دولت های امضاء کننده این قرار داد علاقمند هستند که از تصادم اجتناب نموده و همکاری بین ملل و مردم را که آرامش و امنیت جهان متکی بآن است توسعه بدهند لذا دول امضاء کننده ذیل نسبت به پاره ای اصول و ترتیبات برای اینکه هوابیانی کشوری بین المللی در وضع مطمئن و منظم توسعه یابد توافق حاصل کردند همچنین توافق حاصل نمودند که سرویسهای حمل و نقل هوایی بین المللی ممکن است بر اساس تساوی موقعیت استقرار یافته و با اصول محکم اقتصادی عمل نمایند بنابر مراتب مزبور این قرارداد را باین منظور منعقد نمودند .

قسمت اول - هوانوردی

فصل اول - اصول کلی و اجرای قرارداد

حق حاکمیت

ماده ۱ - کشور های متعاقد قبول دارند که هر کشوری حق حاکمیت تام و مطلق نسبت بفضای مافوق قلمرو خود دارد .

قلمرو

ماده ۲ - در نظر این قرار داد قلمرو يك کشور عبارت خواهد بود از اراضی و آبهای ساحلی متصل بآن که تحت حاکمیت یا قیمومت - حمایت و یا تحت الحاکمیتی آن کشور قرار دارد .

هوابیماهای دولتی و کشوری

ماده ۳ - الف - این قرار داد فقط شامل هوابیماهای کشوری خواهد بود و در باره هوابیما های دولتی قابل اجرا نمیباشد .

ب - هوابیماهاییکه در خدمات نظامی و گمرکی و شهر بانی بکار برده میشوند هوابیماهای دولتی محسوب خواهند شد .

ج - هیچ هوابیما ی دولتی يك کشور متعاقد نباید بدون اجازه یا بوسیله موافقت نامه مخصوص یا طور دیگر طبق شرایط آن بر فراز قلمرو کشور دیگر پرواز نماید و یا در آنجا فرود یابد .

د - کشورهای متعاقد تعهد مینمایند که هر موقع مقرراتی برای هوابیما های دولتی خود وضع بکنند تا مین سلامت هوانوردی کشوری را مراعات نمایند .

سوء استفاده از هوابیماهای کشوری

ماده ۴ - هر کشور متعاقدی موافقت مینماید که هوابیما های کشوری را بنظور انجام مقاصدیکه بامقررات این قرارداد معاشرت داشته باشد مورد استفاده قرار نهد .

فصل دوم - پرواز بر فراز قلمرو کشور های متعاقد

حق پرواز خارج از بر نامه

ماده ۵ - هر يك از کشورهای متعاقد موافقت مینماید که کلیه هوابیما های سایر کشورهای متعاقد که در سرویس هوابیانی بین المللی اشتغال نداشته باشند حق دارند بشرط رعایت مقررات این قرارداد بر فراز قلمرو آن پرواز نمایند و یا بطور ترانزیت بدون توقف از آنجا عبور کنند و همچنین بدون احتیاج بکسب اجازه قبلی برای مقصود های غیر تجار تری با آنجا فرود یابند بشرط اینکه کشوری که بر فراز آن پرواز بعمل میآید حق درخواست فرود آمدن را از هوابیما داشته باشد مهندا هر يك از کشورهای متعاقد این حق را برای خود محفوظ میدارد که بجهت تأمین سلامت پرواز از هوابیما های که سایل بزمیت بنواحی غیر قابل عبور و بانواحی که تسهیلات هوابیانی بقدر کافی در آنجا وجود ندارد بخواهد که راه معینی را طی نماید و یا اینکه اجازه مخصوص برای این قبیل پروازها تحصیل کند و چنین هوابیما هر گاه مسافر بار - یا بایست برای کرایه یا اجرت پرواز مسافر بار و یستی که در سرویسهای منظم بین المللی هستند داشته باشد بشرط رعایت مقررات ماده ۷ حق دارد که مسافر و بار و یستی بگیرد و بپاده کند مشروط بر اینکه هر کشوری که در آنجا این مسافرین یست و بار ها گرفته یا پیاده میشوند حق داشته باشد که نظامات شرایط و محدودیت هایی را که لازم میدانند بعمل نماید .

پرواز بر حسب برنامه

ماده ۶ - هیچ سرویس هوابیانی بین المللی حق ندارد که در کشور متعاقد دیگر عمل نماید مگر اینکه اجازه مخصوص و یا اجازه دیگر از آن کشور داشته و مطابق شرایط چنین اجازه و یا اختیاری پرواز نموده باشد .

کاپو تاژ

ماده ۷ - هر يك از کشور های متعاقد حق خواهد داشت که از صدور اجازه به هوابیما ی سایر کشور های متعاقد که جهت حمل و نقل مسافر یا یست و یا کالا در مقابل کرایه یا اجرت از يك نقطه بنقطه دیگر در قلمرو خود مبارزت به پرواز میکنند امتناع نماید و نیز متعهد میگردد که داخل هیچگونه ترتیباتی نشود که صریحاً چنین حق انحصاری بکشور دیگر یا شرکت هوابیانی کشور دیگر بدهد و نیز چنین حق انحصاری را از کشور دیگر برای خود تحصیل ننماید .

هوابیما ی بدون خلبان

ماده ۸ - هیچ هوابیما ییکه قادر به پرواز بدون خلبان باشد نباید بدون اجازه مخصوص و طبق مقررات آن اجازه بر فراز کشورهای متعاقد دیگر بدون خلبان پرواز نماید . هر کشوری متعاقد تعهد مینماید که پرواز چنین هوابیما ی بدون خلبان را در نواحی که برای پرواز هوابیما های کشور آزاد میباشد تحت کنترل قرار دهد بطوریکه خطری از این راه متوجه هوابیما های کشوری نشود .

مناطق ممنوعه

ماده ۹ - الف - هر کشور متعاقد میتواند از نظر ضرورت نظامی و یا تأمین سلامت عمومی بطور متعادل شکلی پرواز هوابیما های سایر کشورها را در یارهای مناطق قلمرو خود محدود نموده و یا ممنوع نماید بشرط اینکه در اجرای این منظور هیچگونه تبعیضی بین هوابیما های آن کشور و هوابیما های سایر کشورهای متعاقد که در سرویس های منظم هوابیانی بین المللی اشتغال داشته باشند قائل نگردد چنین مناطق ممنوعه بایستی از نظر موقعیت و مساحت و وسعت توجیهاً طوری باشد که بدون جهت مشکلاتی برای هوانوردی ایجاد ننماید .

مشخصات چنین مناطق ممنوعه در قلمرو يك کشور متعاقد و همچنین هر نوع تغییراتشان باید با سرعت اوقات سایر کشورهای متعاقد و با سازمان هوابیانی کشوری بین المللی ابلاغ گردد .

ب - هر کشور متعاقدی همچنین این حق را برای خود محفوظ میدارد که در موارد استثنائی و در موقع خطر و یا از نظر تأمین سلامت عمومی در صورت تأثیر فوری موقتاً پرواز هوابیما ها را در سراسر قلمرو خود و یا در منطقه مخصوص ممنوع نماید بشرط اینکه اینگونه محدودیتها یا ممنوعیتها بدون رعایت مابیت و تبعیض شامل کلیه هوابیما های سایر کشورها بشود .

ج - هر کشور متعاقد میتواند طبق شرایطی که تعیین مینماید از هر هوابیما ییکه داخل در مناطق مذکور در بند فوق میشود بخواهد که در فرود گاهی که در قلمرو خود معین مینماید بعضی اینکه عملاً ممکن باشد فرود یابد .

گمرک خارج نشود حق انبار داری تمام مدت و بلاانقطاع براساس تعرفه تصاعیدی گمرک مطالبه و وصول شود.

۲ - برزاق داری اجازه داده میشود در صورتیکه تجدید مدت ۶ ماه مصرحه در بند یک لازم بنظر برسد یا پیشنهاد اداره کل گمرک مدت را برای یکسال دیگر تمدید نمایند.

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است.

م ۳۶۵۰ از طرف نخست وزیر
شماره ۲۳۶۶ ح ۱۹۷۷۲ ۲۸۹۱۸

بخشنامه

بکلیه دادرها و دادگاهها و دفاتر مربوطه به آنها

بعضی اوقات دادگاهها و شعب بازپرسی و سایر مقامات قضائی یا اداری پرونده را جهت اقدام خاص یا انجام نیابت قضائی به دست دیگری فرستاده و دیگر هیچ اقدامی ننکرده منتظر اعاده پرونده میشوند و در اینصورت هرگاه مقام مرجع الیه در انجام تقاضا تأخیر نماید پرونده در بونه فراموشی میماند برای جلوگیری از نظایر این پیش آمد لزوماً متذکر میشود که بعد از ارسال پرونده باید بفاصله متناسبی موضوع یادآوری و تعقیب شود و بوسیله یادداشت در دفاتر اوقات پرونده امر نباید از جریان بیفتد و اگر احساس مسامحه و قصور در انجام تقاضا میشود مراتب گزارش گردد و همین ترتیب قسمتهائی که باید اقدام مورد تقاضا را انجام دهند در اسرع اوقات عمل نموده پرونده را در جریان قرار داده و تأخیری در کار ننمایند که بهر حال تعویق در اینگونه موارد موجب مسئولیت شدید خواهد بود.

م ۳۰۲۸ از طرف وزیر دادگستری
شماره ۲۶۱۹ ح ۲۶۱۹ ۲۸۹۲۶

بکلیه دادرها

از قرار معلوم در مواردیکه دادرهای دادگستری و نظامی هر یک نسبت با اتهام متهم دارای صلاحیت تعقیب میباشند با استناد ماده ۹۸ قانون دادرسی و کثیر ارتش بسواً پرونده در دادرهای صلاحیت تعقیب مهمترین بزه را دارد مورد اقدام قرار گرفته و پس از خاتمه یافتن امر در دادگاه پرونده بدادرهای دیگر فرستاده میشود چون ماده نامبرده در مقام تعیین تکلیف دادگاهها بوده و نه دادرها و اتخاذ این رویه موجب از بین رفتن آثار و دلائل بزه دیگر میگردد و ممکن است موضوع مشمول مرور زمان بشود ازوماً خاطر نشان میسازد دادرها در این قبیل موارد باید بدون انتظار خاتمه رسیدگی بزه دیگر بزه را که تعقیب آن در صلاحیت آنها است با نصب العین قرار دادن مفاد ماده ۴۵ آئین دادرسی کفایتی مورد پیگرد فراوردهند.

م ۳۰۲۹ از طرف وزیر دادگستری

از طرف هر یک از دولتهائیکه از جانب آنها این موافقتنامه امضاء شده است مطلع گردانده که امضائی که از طرف آن دولت شده است دال بر پذیرش این موافقتنامه و تعهدات مقرر آن از طرف آن دولت خواهد بود.

هر کشوری که عضو سازمان هواپیمائی کشوری بینالمللی باشد این موافقتنامه را بتوان تمدید قبول مینماید که مستلزم اعلام قبولی آن کشور بدولت کشور های متحده امریکا میباشد پذیرش این موافقتنامه از تاریخ وصول اعلامیه فوق الذکر بدولت کشور های متحده امریکا مؤثر خواهد بود.

این موافقتنامه موقعی بین کشورهای متعاهد بموقع اجرا گذارده میشود که مورد موافقت هر یک از کشور های مربوطه واقع گردیده و موافقت هر یک از آنها بوسیله دولت متبوع آن بدولت امریکا اعلام گردیده باشد دولت کشورهای متحده امریکا بهر یک از امضاء کنندگان قرارداد که موافقت خود را اعلام داشته است تاریخ موافقت سایر کشورها را ابلاغ نموده و موعد اجرای این قرار داد را جداگانه بهر کشوری اطلاع خواهد داد.

باستناد مراتب بالا امضاء کنندگان زیر نمایندگان مجاز بنمایندگی از طرف دولت متبوعه خود در تاریخ که مقابل هر امضائی جداگانه مندرج است این موافقتنامه را امضاء مینمایند.

این موافقتنامه در تاریخ هفتم دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو بزرگان انگلیسی تنظیم گردیده است.

متن های انگلیسی و فرانسه و اسپانیولی که بطور تساوی معتبر میباشند در واشنگتن ویت، در دسترس امضاء کنندگان قرار خواهد گرفت هر دو متن پس از امضاء در پایگانی دولت کشورهای متحده امریکا ضبط و رونوشت گواهی شده آنها بکلیه کشورهاییکه این موافقتنامه را ممکن است پذیرفته یا امضاء بنمایند ارسال خواهد شد.

متن قرار داد فوق ضمیمه قانون اجازه الحاق دولت ایران بمقررات هواپیمائی کشوری بینالمللی بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکه -
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است.

م ۳۶۱۹ نخست وزیر

شماره ۹۳۱۳ ۲۸۹۷۱۰

تصویب نامه

وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه نهم مهرماه ۱۳۴۸ بنا بر پیشنهاد شماره ۴۰۸۰۹ وزارت دارائی تصویب نمودند:

۱ - از تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۴۸ تعهدات شش ماهه در صورتیکه صاحبان کالا در گمرک خرمشهر کلیه حقوق و عوارض گمرکی و انبار داری را تا روز صدور پروانه گمرکی نقداً پرداخت نمایند حداکثر مدت ۱۵ روز بعد از تاریخ صدور پروانه گمرکی کالای خود را بطور امانت و بدون پرداخت حق انبار داری بمدی در گمرک نگاهدارند تا وسیله حمل و یا محلی در خارج گمرک جهت انتقال کالا فراهم نمایند و چنانچه در انقضای مدت ۱۵ روز کالای آنها از

ماده ۲ - قسمت اول - یک کشور متعاهد در مواقعی که تشخیص دهد که عمل کشور متعاهد دیگری که در این موافقتنامه شرکت دارد موجب زحمت و بیعدالتی برای وی میشود میتواند از شوری درخواست بررسی وضعیت را بنماید شوری پس از وصول درخواست در این باب تحقیقات بعمل خواهد آورد و کشورهای مربوطه را برای مشاوره دعوت خواهد نمود چنانچه چنین مشاوره رفع اشکال را بنماید شوری نظر خود را پیشنهاد نموده و توصیه های شایسته بکشورهای ذینفع خواهد نمود هرگاه از آن پس کشور متعاهد مربوطه بنظر شوری از اجرای اقدامات صحیح و مقتضی بدون جهت استنکاف نماید شوری میتواند بجمع عمومی سازمان فوق الذکر توصیه نماید که چنین کشور متعاهد را از حقوق و مزایائی که بوجوب این موافقتنامه از آن برخوردار میشوند تا زمانی که یک چنین اقدامی را بعمل نیاورده محروم سازد مجمع با تصویب اکثریت دوسوم آراء کشور مزبور را برای هر مدتی که جائز بداند و یا تا زمانیکه بنظر شوری اقدام اصلاح آمیز از طرف آن کشور بعمل نیامده است بدین ترتیب معاق خواهد ساخت.

قسمت دوم - اگر هر گونه اختلاف نظری بین دو کشور یا عدهای از کشورهای متعاهد راجع بتفسیر و اجرای این موافقتنامه روی دهد بطوریکه نتوان با مذاکرات آنرا حل نمود فقرات فصل هجده قرارداد مذکوره فوق در این مورد بهمان ترتیبی که است بهر گونه عدم توافق راجع بتفسیر و اجرای قرارداد فوق الذکر مقرر شده است بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۳ - این موافقتنامه تا زمانی که قرارداد فوق الذکر بقوت خود باقی است معتبر خواهد بود معذک کشور متعاهدی که در این موافقتنامه شرکت دارد میتواند آنرا نسخ نماید مشروط بر اینکه یکسال قبل مراتب را بدولت کشورهای متحده امریکا اعلام دارد.

دولت کشورهای متحده امریکا بفریت اعلام کناره گیری کشور مزبور را با اطلاع سایر کشورهای متعاهد خواهد رسانید.

ماده ۴ - تا زمانیکه قرارداد فوق الذکر بمورد اجرا گذارده نشده است کلیه مراجعات بآن غیر از آنچه در قسمت ۲ ماده دوم ماده پنجم ذکر گردیده است بموافقتنامه موقت هواپیمائی کشوری بینالمللی که در شیکاگو در تاریخ هفتم دسامبر ۱۹۴۴ منعقد شده است احاله خواهد گردید و مراجعات بسازمان هواپیمائی کشوری بینالمللی و مجمع عمومی و شوری از مراجعات بسازمان موقت هواپیمائی کشوری بینالمللی و مجمع موقت و شوری تلقی خواهد گردید.

ماده ۵ - در این قرارداد کلیه قلمرو همان است که در ماده ۲ قرارداد مذکور در ماده فوق ترمیم گردیده است.

ماده ۶ - امضاء ها و پذیرش های موافقتنامه امضاء کنندگان زیر نمایندگان کنفرانس هواپیمائی کشوری بینالمللی که در تاریخ اول نوامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو منعقد گردیده است این موافقتنامه را با امضاء خود رسانیده و استحضار دارند که دولت کشورهای متحده امریکا را باید با سرعت اوقات ممکنه

ممکن است از يك کشور به کشور دیگر تغییر پیدا کند.

قوانین ملی راجع به ثبت

ماده ۱۹ — ثبت یا انتقال ثبت هواپیما در هر کشور متعاهد طبق قوانین و مقررات آن کشور انجام خواهد یافت.

علامت گذاری

ماده ۲۰ — هر هواپیماییکه در سروس هواوردی بین المللی اشتغال دارد باید دارای علامت تابعیت کشور متبوعه خود باشد.

گزارش ثبت

ماده ۲۱ — هر يك از کشور های متعاهد تعهد مینماید که اطلاعات راجع به ثبت و مالکیت هر هواپیمای مخصوصی را که در آن کشور به ثبت رسیده است بموجب درخواست آنها پس از کشور های متعاهد و یا سازمان هواپیمائی کشوری بین المللی ارسال دارد علاوه بر این از کشور های متعاهد گزارش هایی سازمان هواپیمائی کشوری طبق مقرراتی که سازمان وضع خواهد کرد میدهد. گزارش های مزبور متضمن اطلاعات مربوطه ای که ممکن است در دسترس قرار داد و راجع به مالکیت و کنترل هواپیمائی که در آن کشور به ثبت رسیده و معمولاً در سروس های هواپیمائی بین المللی اشتغال دارند خواهد بود اطلاعاتی که بدین ترتیب بوسیله سازمان هواپیمائی کشوری بین المللی بدست می آید بر حسب تقاضای سایر کشور های متعاهد در دسترس آنها گذارده خواهد شد.

فصل چهارم - تدابیر بمنظور تسهیل

هواوردی

تسهیل مراسم تشریفات

ماده ۲۲ — هر کشور متعاهدی موافقت مینماید که کلیه تدابیر عملی را از راه وضع نظامات مخصوص و ابواب و سالی دیگر بمنظور تسهیل و تسریع هواوردی هواپیماهای بین المللی و کشورهای متعاهد برای جلوگیری از تأخیرات غیر ضروری هواپیما و عملیات و مسافران و باران مخصوصاً ضمن اجرای قوانین مربوط به مهاجرت و قرنطینه و گمرک و ترخیص اتخاذ نماید.

مقررات گمرکی و مهاجرت

ماده ۲۳ — هر کشور متعاهدی متعهد میگردد که تا آنجائی که عملی میدانند طرز اجرای مقررات گمرکی و مهاجرت را که در هواوردی بین المللی تأثیر دارد بموجب ترتیباتی که ممکن است طبق این قرارداد هر چند وقت به چند وقت وضع و بایش نهاد شود برقرار سازد. هیچیک از مقررات این قرارداد مانع ایجاد فرودگاههای بدون گمرک نخواهد بود.

عوارض گمرکی

ماده ۲۴ — الف هواپیمائی که در وقت و آمد و با عبور از قلمرو کشور متعاهد دیگر پرواز مینماید باز عوارض مقررات گمرکی آن کشور موقتاً بدون پرداخت عوارض اجازه ورود باو داده خواهد شد. سوخت - دروغنه های ماشین - قطعات یدکی لوازم معمولی و اثاثیه ای که در هواپیمای يك کشور متعاهد است و در موقع ورود و بعد از حقوق با خود حمل می نماید از عوارض گمرکی و مخارج تقش و سایر حقوق و عوارض معفی خواهد بود.

مرتباً مشاوره خواهند نمود چنین مشاوره ای نسبت با اجرای هر قرار داد بین المللی که در این موضوع وجود دارد و ممکن است کشورهای متعاهد آنرا امضاء نموده باشند خللی وارد سازد.

عوارض فرودگاه و نظایر آن

ماده ۲۵ — هر فرودگاهی که در يك کشور متعاهد برای استفاده عمومی هواپیما های ملی آن کشور آزاد باشد بشرط رعایت مقررات ماده ۶ با شرایط مساوی برای استفاده هواپیما های کلبه کشور های متعاهد آزاد خواهد بود این شرایط مساوی در مورد استفاده هواپیما های کشور متعاهد از کلبه تسهیلات هواوردی منجمه رادیو و سروس های هواشناسی که برای استفاده عمومی و بمنظور تأمین سلامت و سرعت هواوردی مقرر است نیز اجرا خواهد گردید.

هر عوارضی که يك کشور متعاهد برای استفاده از چنین فرودگاهها و تسهیلات هواوردی بوسیله هواپیما های کشور های متعاهد دیگر تحمیل و یا اجازه تحمیل آنرا میدهد نباید موارد ذیل بیشتر باشد.

الف — نسبت به هواپیمائی که در سروس های منظم بین المللی اشتغال ندارند از میزان عوارضی که هواپیمای مشابه ملی آن کشور که در سروس های مشابه عمل میکند پرداخت مینماید.

ب — نسبت به هواپیمائی که در سروس های منظم بین المللی اشتغال دارند از میزان عوارضی که هواپیمای مشابه ملی آن کشور که در سروس های مشابه عمل میکند پرداخت مینماید.

تمام اینگونه عوارض باید چاپ شده و سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری فرستاده شود مشروط بر اینکه هر گاه يك کشور ذینفع نسبت به عوارضی که برای استفاده از فرودگاه و تسهیلات آن مقرر شده اعتراض نماید از طرف شورای سازمان مورد تجدید نظر واقع شود شورای سازمان در این موضوع راپورت داده و سفارش های خود را برای اجرای کشور یا کشورهای مربوطه ابلاغ خواهد کرد.

هیچگونه مخارج و تحلیلات و عوارض از طرف هیچ يك از کشور های متعاهد منحصرأ برای حق ترانزیت از قلمرو آن یا ورود و خروج هیچ هواپیمای يك کشور متعاهد یا اشخاص و اموال موجوده در آن عمل نخواهد شد.

بازرسی هواپیما

ماده ۲۶ — مقامات صلاحیتدار هر يك از کشور های متعاهد حق خواهند داشت که بشوق تأخیر غیر موجه هواپیما های سایر کشورهای متعاهد را هنگام ورود و یا خروج بازرسی نموده و گواهی نامه ها و سایر مدارک مشروحه در این قرار داد را بازرسی نمایند.

فصل سوم - تابعیت هواپیما

تابعیت هواپیما

ماده ۲۷ — هر هواپیما تابعیت کشوری را دارد که در آنجا ثبت رسیده است.

ثبت دوگانه

اگر هواپیمائی را نمیتوان قانوناً ثبت رسانید لیکن ثبت آن

فرود آمدن در فرودگاه گمرکی

ماده ۱۰ — باستثنای مواردی که تحت مقررات این قرار داد با اجازه مخصوص هواپیماها میتوانند از فراز قلمرو يك کشور متعاهد بدون فرود آمدن پرواز نمایند هر هواپیمائی که داخل قلمرو يك کشور متعاهد میگردد باید در صورتیکه نظامات آن کشور مقرر داشته باشد در فرودگاهی که برای مقاصد گمرکی و سایر بازرسی ها تعیین شده فرود بیاید و در موقع مراجعت از قلمرو يك کشور متعاهد هم باید از چنین فرودگاهی مرخصیت نماید. مشخصات تمام فرودگاههایی که برای این منظور تعیین شده اند توسط آن کشور بچاپ رسیده و بسازمان هواپیمائی کشوری بین المللی که بموجب قسمت دوم این قرار داد مقرر شده برای توزیع بین تمام کشور های متعاهد فرستاده می شود.

قابل اجرا بودن نظامات هوایی

ماده ۱۱ — بشرط رعایت مقررات این قرار داد قوانین و نظامنامه های يك کشور متعاهد راجع به ورود و خروج هواپیما هائیکه در هواپیمائی بین المللی هستند و یا راجع به هواوردی و حمل اینگونه هواپیماها بدون تبعیض از نظر ملیت در باره کلیه هواپیما های کشور های متعاهد قابل اجرا خواهد بود و هواپیما مکلف است هنگام ورود و یا خروج و یا در مدتی که در قلمرو آن کشور است قوانین و نظامات فوق را مراعات نماید.

مقررات هوایی

ماده ۱۲ — هر کشور متعاهدی تعهد مینماید تدابیری اتخاذ نماید که هر هواپیمائی که بر فراز قلمرو آن پرواز یا مانور مبادرت میکند و هر هواپیمائی که علامت تابعیت آن کشور را دارا میباشد در هر کجا که هست مقررات و نظامات مربوط به پرواز و مانور هواپیما را که در آنجا معمول است مراعات نماید. هر کشور متعاهدی تعهد مینماید که نظامات هوایی خود را تا هر اندازه که امکان داشته باشد در این موضوع با آتیهایی که بموجب مقررات این قرارداد گاهگاهی وضع میگردد تطبیق بدهد. هر کشور متعاهدی تعهد میکند کلیه کسانی را که چنین مقررات جاریه را نقض نمایند مورد تعقیب قرار دهد.

نظامات ورود و ترخیص

ماده ۱۳ — قوانین و نظامات يك کشور متعاهد راجع به ورود و خروج در قلمرو آن کشور در مورد مسافران و عملیات هواپیما و بار از قبیل نظامات مربوط به ورود - ترخیص - مهاجرت - قرنطینه - گمرک - قرنطینه باید از طرف مسافران و عملیات و نسبت به بارها در هنگام ورود و خروج و در تمام مدتیکه هواپیما در قلمرو آن کشور است مراعات گردد.

جائزگیری از انتشار امراض

ماده ۱۴ — هر کشور متعاهدی موافقت دارد که برای جلوگیری از انتشار و یا - تبفوس (مسری) آبله - تیزرد - طاعون و سایر بیماریهای واگیردار بوسیله هواپیما تدابیر مؤثری که در هر مورد لازم بدانند اتخاذ کند و برای این منظور کشورهای متعاهد با یکدیگر وابسته به نظارت بین المللی در خصوص تدابیر صحیحی که نسبت به هواپیما قابل اجرا

ه - چنانچه دستگاه بی سیم در آن هواپیما نصب شده باشد پروانه بی سیم آن
و - صورت اسامی و محل عزیمت و مقصد آن
چنانچه مسافری داشته باشد

ز - دفترچه و اظهارنامه حاوی جزئیات و مشخصات بار در سورتیکه حامل بار باشد

تجهیزات رادیویی هواپیما

ماده ۳۰ - الف هواپیمای هر کشور متعهدی در داخل و یا بر فراز قلمرو کشور متعهد دیگر فقط در صورتی میتواند دستگاه بی سیم فرستنده یا خود داشته باشد که پروانه نصب دستگاه مزبور از طرف مقامات صلاحیتدار کشوری که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده صادر گردیده باشد.

استفاده از دستگاه فرستنده در قلمرو کشور متعهدی که هواپیما در آنجا پرواز مینماید باید بر حسب مقررات جاریه آن کشور باشد.

ب - دستگاه بی سیم فرستنده فقط بوسیله عملیات مأمور پرواز هواپیما مورد استفاده واقع خواهد شد عملیات مذکور باید دارای پروانه مخصوص اینکار صادر از مقامات صلاحیتدار کشوری که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده است بوده باشند.

گواهینامه های قابلیت پرواز

ماده ۳۱ - هر هواپیمائی که در هوا نوردی بین المللی اشتغال دارد باید دارای گواهینامه قابلیت پرواز باشد این گواهینامه ها باید از طرف مقامات صلاحیتدار کشوری که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده است صادر و معتبر شناخته شده باشد

جواز های کارکنان هواپیما

ماده ۳۲ - الف - خلبان هر هواپیما و سایر عملیات مأمور پرواز که در هوا نوردی بین المللی اشتغال دارند باید دارای گواهینامه های صلاحیت و پروانه هائیکه از طرف کشوری که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده صادر و یا معتبر شناخته شده باشد
ب - هر کشور متعهدی این حق را برای خود محفوظ خواهد داشت که از شناسائی گواهینامه های صلاحیت که از طرف کشور متعهد دیگر باتباع وی منظور پروانه بر قلمرو خود اعطاء شده باشد خودداری نماید.

شناسائی گواهینامه ها و پروانه ها

ماده ۳۳ - گواهینامه های قابلیت پرواز و گواهینامه های صلاحیت و اجازه هائیکه از طرف کشو متعهدی که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده صادر و یا معتبر شناخته شده از طرف سایر کشور های متعهد به رسمیت شناخته خواهد شد مشروط بر اینکه شرایط و مقرراتی که طبق آن گواهینامه ها یا پروانه های نامبرده صادر و یا معتبر شناخته شده با حداقل استاندارد هائیکه ممکن است گاهگاه طبق این قرار داد وضع شود برابر یا بالاتر باشد

دفتر روزانه مسافرت هواپیما

ماده ۳۴ - برای هر هواپیمائیکه در هوا نوردی بین المللی اشتغال دارد دفتر روزانه مسافرت تنظیم خواهد شد که در این خصوصیات هواپیما و عملیات و هر مسافرت آن بر تریبی که گاهگاه طبق این قرار داد ممکن است وضع شود ثبت خواهد شد

و نیز موافقت حاصل است که هیچگونه وجه الضمانی برای مصونیت از معافیت های نامبرده (ضبط و توقیف هواپیما) در هیچ موردی از طرف کشوری که هواپیما وارد آنجا شده است مطالبه نگردد.

ب - مقررات بند (الف) این ماده شامل ذخیره قطعات یدکی و لوازمات مربوط هواپیما و حتی استفاده یا نصب آنها ضمن تعمیر هواپیمای یک کشور متعهد در قلمرو هر کشور متعهد دیگر خواهد بود مشروط بر اینکه هر گونه لوازمات و قطعات یدکی که در هواپیما موجود است در داخل آن کشور فروخته یا توزیع نگردد و یا قطعاتی که برای این منظور به هواپیما برده میشود از آن کشور بکشور دیگری بمنظور تجارت صادر نشود.

ج - مزایای این ماده فقط شامل کشور هایی خواهد بود که در این قرارداد شرکت دارند و یا...

۱ - کشور های عضو قرار داد بین المللی راجع به حمایت اموال صنعتی و مواد اصلاح شده آن قرار دارد.

۲ - کشور هایی که قوانین ثبت اختراع وضع نموده اند که بوسیله آن اختراعات متعلق باتباع کشور های متعهد که در این قرار داد شرکت دارند کاملاً حمایت میشوند.

تسهیلات هوانوردی و سیستمهای متحد الشکل

ماده ۲۸ - هر کشور - متعهدی متعهد میگردد که حتی الامکان

الف - در قلمرو خود فرود گاهها و ایستگاههای بی سیم و ایستگاههای هوا شناسی و سایر تسهیلات هوا نوردی جهت تسهیل حمل و نقل هوایی بین المللی بطور متحد الشکل مطابق دستور العملی که گاه بگاه بموجب این قرار داد توصیه و بنا وضع میشود فراهم سازد.

ب - وسایل ارتباطات متحد الشکل هر رمز ها و علائم و علامات مغایرانی و نور افکنها و سایر قواعد را از روی میزان صحیح و مشخص مانند کتاب رمز و کتاب علائم که گاهگاه طبق این قرارداد ممکن است توصیه و یا وضع گردد قبول و بموقع عمل بگذارند.

ج - در اقدامات بین المللی بمنظور طبع و نشر نقشه ها و علائم هوانوردی که طبق موازین مقرر در این قرار داد گاهگاه ممکن است سفارش و یا مقرر گردد و تشریک مساعی نماید.

فصل پنجم شرایطی که باید از طرف

هواپیما مجری شود

اسنادی که در هواپیما موجود است

ماده ۲۹ - هر هواپیمای کشور متعهدی که در هوانوردی بین المللی اشتغال دارد بایستی اسناد و مدارک ذیل را طبق مقررات این قرارداد با خود همراه داشته باشد

الف - گواهینامه ثبت آن

ب - گواهینامه قابلیت پرواز آن

ج - پروانه های لازم جهت هر یک از عملیات هواپیما

د - دفتر روزانه

این معافیت شامل هر مقدار از اجناسی که از هواپیما خارج میشود نمیکردد مگر بموجب مقررات گمرکی کشور متوقفها که ممکن است مقرر بدارد. (اجناس مزبور تحت نظارت گمرکی قرار گیرد)
ب - قطعات یدکی و تجهیزات سه بوسیله هواپیمای کشور متعهد برای الحاق به هواپیما و یا استفاده بوسیله هواپیمای آن کشور که در سرورس هوانوردی بین المللی شرکت دارد داخل قلمرو کشور متعهد دیگر میشود از عوارض گمرکی معاف میباشد ولی این اشیاء مشمول مقررات حکومت مزبور خواهد بود که ممکن است مقرر دارد تحت نظارت و بازرسی گمرک قرار گیرد.

هواپیما در مخاطره

ماده ۳۵ - هر کشور متعهدی بعهده میگیرد تا آنچائی که صلی بداند اقداماتی جهت مساعدت با هواپیمائی که در قلمرو آن کشور دچار خطر میگردد بعمل آورد و همچنین به مالکین هواپیما یا مقامات کشوری که هواپیما در آنجا به ثبت رسیده بانظارت مقامات مربوطه خود اجازه دهد که عندالزوم تدبیری جهت مساعدت به هواپیما معمول دارند در کشور متعهد برای جستجوی هواپیمای مفقود الاثر تشریک مساعی خواهد نمود این قبیل تشریک مساعی بطور هم آهنگ و بوسیله اتخاذ تدابیری خواهد بود که گاه بگاه بموجب این قرارداد ممکن است سفارش شود.

رسیدگی بجاده ها

ماده ۳۶ - چنانچه حادثه ای برای یک هواپیمای کشور متعهدی در قلمرو کشور متعهد دیگری رخ دهد و موجب مرگ یا جراحت شدید شود و یا ظاهر گردد که نقض فاحش فنی در هواپیما یا تسهیلات هوا نوردی بوده کشوری که در آنجا این حادثه اتفاق افتاده ملل حادثه و اطابق مقرراتی که ممکن است از طرف سازمان هواپیمائی کشوری سفارش شود در حدود قوانین خود تحقیق خواهد نمود و بکشوری که هواپیما در آنجا ثبت شده اجازه داده خواهد شد که ناظرینی برای حضور در بازرسی بآن کشور اعزام نماید. کشور تحقیق کننده گزارش امر و نتایج تحقیقات خود را بکشور ذی نفع ابلاغ خواهد نمود.

مصونیت از توقیف بعنوان دعوی ثبت اختراع

ماده ۲۷ - الف در موافق که هواپیمای کشور متعهدی در حمل و نقل هوایی بین المللی اشتغال دارد و با اجازه به قلمرو کشور دیگر وارد شده یا از آنجا بطور ترانزیت عبور می کند اعم از اینکه در آن کشور فرود بیاید یا نه بعنوان اینکه ساختمان و مکانیسم و قطعات اضافی یا عملیات هواپیما با هر گونه ثبت اختراع (ثبت) و نقشه و مدلی که قانوناً از طرف کشوری که هواپیما داخل آن گردیده اعطاء شده یا در آنجا به ثبت رسیده است تطبیق نمی کنند مورد هیچگونه ضبط و بازداشت قرار نخواهد گرفت و همچنین هر نوع دعوی از هر قبیل و با هر نوع مداخله از طرف آن کشور یا هر شخصی که در آنجا مقیم است یا استاد یکی از عناوین فوق الفسکر بر علیه مالک یا راننده هواپیما بعمل نیاید مسموع و پذیرفته نشده و موجب توقیف هواپیما نخواهد گردید.

محدودیت‌های حمل بار

ماده (۳۵) الف - هیچگونه مهمات و لوازمات جنگی نباید داخل و یا بر فراز قلمرو کشوری بوسیله هواپیما، تانک در هوا نوردی بین‌المللی اشتغال دارد حمل گردد مگر با اجازه آن کشور. هر کشوری مقرراتی وضع خواهد کرد که کالائی جزو مهمات و لوازمات جنگی از نظر این ماده محسوب میگردد رعایت های لازمه خواهد شد که مقررات مزبور با توصیه‌هایی که گاه بگاه سازمان هواپیمائی کشوری بین‌المللی ممکن است در این موضوع بشاید متجددالشکل باشد ب - هر کشور متعهدی این حق را برای خود محفوظ خواهد داشت که بشنود تأمین نظم عمومی یا سلامت همگانی حمل اشیاء دیگری را غیر از آنچه در بند الف ذکر شده به کشور یا بر فراز قلمرو خود منع یا محدود سازد مشروط بر اینکه در این مورد هیچگونه تینضی بین هواپیمائی ملی خود که در سررئس هوا نوردی بین‌المللی اشتغال دارد و هواپیمائی کشور های دیگر که در این سررئس مشغول هستند قائل نگردد و نیز مشروط بر اینکه هیچ نوع محدودیتی که ممکن است مداخله در حمل و استفاده لوازماتی که برای کار و یا پرواز هواپیما و یا تأمین سلامتی مسافین و کارکنان لازم است تعدیل ننماید.

ادوات عکس برداری

ماده (۳۶) هر کشور متعهدی میتواند استعمال ادوات عکس برداری را بر فراز قلمرو خود در هواپیما ممنوع ساخته و یا تحت قواعدی قرار دهد.

فصل ششم - یکتااخت بودن عملیات هوا نوردی در سفارشات مربوط بان قبول تریات متجددالشکل

عملیات هوا نوردی

ماده (۳۷) هر کشور متعهدی بعهده میگیرد که برای تریات با علل درجه ممکنه در امر اتحادشکل نظامات و استانداردها و تریات و سازمان مربوط به هواپیما و کارکنان و خطوط هوائی و سرویسهای کسکی و در کلیه مسائلی که چنین هماهنگی را در امر هوا نوردی تسهیل و یا اصلاح خواهد نمود تشریک مساعی نماید.

برای این منظور سازمان هواپیمائی کشوری بین‌المللی گاه بگاه در مواقع لزوم استانداردهای بین‌المللی را قبول و جرح و تعدیل خواهد کرد و عذایات و تریات مربوط بموارد زیر را بکشور های عضو سفارش خواهد نمود.

الف - طرق ارتباط و معاهدتهای هوا نوردی از جمله علامتگذاری روی زمین.

ب - مشخصات فرودگاهها و مناطقی که هواپیما در آنجا یاتین میآید.

ج - قانون هوا و نظارت حمل و نقل هوائی و عملیات مربوط به نظارت رانندگی در هوا.

د - صدور پروانه جهت رانندگان و کارمندان قنی هواپیما.

ه - قابلیت پرواز هواپیما.

و - ثبت و تشخیص نوع هواپیما.

ز - جمع آوری و مبادله اطلاعات هواشناسی.
ح - دفاتر روزانه هواپیما.
ط - نقشجات و جدولهای هواشناسی.

ی - کمک هواپیما در حال خطر و رسیدگی بحوادث و از این قبیل مسائلی که با سلامتی و نظم حسن جریان هوا نوردی مربوط بوده و گاه بگاه ممکن است ضروری و مناسب بنظر برسد.

عذول از استانداردها و تریات بین‌المللی

ماده (۳۸) چنانچه برای کشوری نیز عملی باشد که از هر حیث یکی از استانداردها و تریات بین‌المللی فوق الذکر را رعایت ننماید و نظامات و یا عملیات خود را با یکی از استانداردهای تریات اصلاح شده بین‌المللی کاملاً وفق دهد و الا لازم بداند که از نظامات یا عملیاتی پیروی کند که در يك مورد بخصوص از آنها بیکه بوسیله استانداردهای بین‌المللی معین شده تفاوت داشته باشد فوراً مراتب را باطلاع سازمان هواپیمائی کشوری بین‌المللی خواهد رسانید. هر گاه اصلاحاتی در استانداردهای بین‌المللی بعمل آید کشوری که اصلاحات مناسب را در نظامات یا عملیات خود بعمل نیاورد باید بشوری در ظرف شصتروز از تصویب اصلاح استانداردهای بین‌المللی اطلاع داده یا اقدامی را که پیشنهاد مینماید معین سازد. در چنین صورتی شوری بصورت اختلافی را که بین يك یا چند استانداردهای بین‌المللی و تریات مشابه ملی آن کشور موجود میباشد باطلاع تمام کشورهای دیگر خواهد رسانید.

ظهر نویسی گواهینامه ها و پروانه ها

ماده (۳۹) الف هواپیمائی با قسمتی از آن که نسبت بآن يك قاعده یا میزان بین‌المللی راجع به قابلیت پرواز وجود دارد در هر صورت نتواند که دو موقع اخذ گواهینامه آنرا با استانداردها بین‌المللی انطباق دهد جزئیات کامل عدم انطباق را در پشت گواهینامه صلاحیت پرواز قید نموده و یا روی ورقه جداگانه نوشته و پیوست گواهی نامه مزبور نماید.

ب - هر شخص که دارای پروانه ای باشد که کاملاً با شرایط مقرر در استانداردهای بین‌المللی راجع به قابلیت پروانه یا گواهینامه مزبور وفق نهد جزئیات کامل عدم انطباق را در پشت پروانه درج نموده و یازوی ورقه جداگانه نوشته و ضمیمه پروانه خواهد نمود.

اعتبار گواهینامه ها یا پروانه های

ظهر نویسی شده

ماده (۴۰) هیچ هواپیما یا کارکنان آن کدارای گواهینامه یا پروانه‌هایی باشد که بترتیب فوق ظهر نویسی شده است نباید در هوا نوردی بین‌المللی شرکت نماید مگر با اجازه کشور یا کشورهایی که هواپیما وارد قلمرو آن میشود ثبت یا بکار بردن چنین هواپیما با قطعاً گواهی شده آن در هر کشور دیگری غیر از کشوری که هواپیما در آن گواهی شده است بستر بنظر و اختیار کشوری خواهد بود که هواپیما با قطعاً مربوط بدانجا وارد شده است.

شناسائی استانداردهای صلاحیت پرواز کونی

ماده ۴۱ - مقررات این فصل شامل هواپیماها یا تجهیزاتی نخواهد بود که نمونه یا نقشه آن برای گواهی در تاریخ قبل از انقضای ۳ سال از تاریخ وضع استانداردهای بین‌المللی صلاحیت پرواز جهت چنین تجهیزات تسلیم مقامات صلاحیت دار ملی شده باشد.

شناسائی استانداردهای کونی راجع بصلاحیت کارکنان

ماده ۴۲ - مقررات این فصل شامل کارکنانی که اصولاً پروانه‌های آنها قبل از انقضای یکسال از تاریخ تصویب بدوی استانداردهای بین‌المللی راجع بصلاحیت هوا نوردی این قبیل کارکنان صادر شده باشد نخواهد بود ولی در هر حال درباره کسایه کارکنانی که مدت اعتبار پروانه‌های آنها پنجسال بعد از تاریخ تصویب استانداردهای فوق باشد قابل اجرا خواهد بود.

قسمت دوم - سازمان هواپیمائی بین‌المللی فصل هفتم - سازمان نام و ترکیب سازمان

ماده ۴۳ - بموجب این قرارداد سازمانی موسوم بسازمان هوائی کشوری بین‌المللی تشکیل میگردد این سازمان مرکب است از يك مجمع عمومی و يك شوری و تشکیلات دیگری که ممکن است لزوم پیدا کند.

مقاصد

ماده ۴۴ - هدفها و مقاصد سازمان عبارت است از توسعه اصول و امور قنی هوا نوردی بین‌المللی و تعمیم برنامه و پیشرفت حمل و نقل هوائی بین‌المللی بطوریکه:

الف - سلامتی و توسعه منظم هواپیمای کشوری بین‌المللی را در سراسر جهان تأمین سازد.

ب - فنون مربوط بطرح هواپیما و بکار انداختن هواپیما را بشنودهای صالح جوانه تشویق نماید.

ج - توسعه خطوط هوائی و فرودگاهها و تسهیلات هوا نوردی را برای هواپیمائی کشوری بین‌المللی تشویق نماید.

د - احتیاجات مردم جهان را از لحاظ حمل و نقل هوائی سالم و منظم و مؤثر و مقرون بصرفه رفع نماید.

ه - از اتلاف اقتصادی ناشی از رقابت غیر معقول جلوگیری بعمل آورد.

و - حقوق کشور های متعاهد کاملاً رعایت شده و هر کشور متعهدی فرصت مناسبی برای بکار انداختن شرکت‌های هواپیمائی بین‌المللی داشته باشد.

ز - از تینض بین کشورهای متعاهد خودداری شود.

ح - سلامتی پرواز را در هوا نوردی بین‌المللی توسعه دهد.

ط - بمنور کلی شئون مربوط بهوا نوردی کشوری بین‌المللی را توسعه دهد.

مرکز دائمی

ماده ۴۵ - مرکز دائمی سازمان در محلی خواهد بود که بوسیله جلسه نهائی مجمع موقتی سازمان موقت هواپیمائی کشوری بین‌المللی پیش بینی شده در موافقتنامه موقتی هواپیمائی کشوری بین‌المللی که

در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو با مضامین تعیین میگردد این مرکز ممکن است بابت تصمیم شورای وقتاً بجای دیگری انتقال یابد.

اولین جلسه مجمع عمومی

ماده ۴۶ - بمجرد اینکه قرارداد بموقع اجرا درآید شورای وقتی سازمان وقت فوق الذکر اولین جلسه مجمع عمومی را در زمان و محلی که شورای مزبور تصمیم بگیرد دعوت بتشکیل خواهد نمود.

اختیار قانونی

ماده ۴۷ - سازمان در قلمرو هر کشور متعاقد از اختیار قانونی که ممکن است برای انجام وظائف آن ضرورت داشته باشد بهره مند خواهد شد در هر موردی که با قانون اساسی سایر فوائین کشور مربوطه مطابقت داشته باشد شخصیت حقوقی کاملی سازمان اعطاء خواهد گردید.

فصل هشتم - مجمع عمومی جلسات مجمع عمومی و اخذ رای

ماده ۴۸ الف - مجمع عمومی هر سال یکبار بتشکیل جلسه خواهد داد و شورای جاسه مذکور را در زمان و محل مناسب تشکیل خواهد داد. جلسات فوق العاده مجمع عمومی ممکن است در هر موقع بنا بدعوت شورای و یا بر حسب تقاضای ده کشور متعاقد از دیر کل تشکیل یابد.

ب - کلیه کشورهای متعاقد بطور تساوی حق دارند که بجلسات مجمع نماینده اعزام دارند و هر کشور متعاقد حق دادن یک رای خواهد داشت. نمایندگان کشورهای متعاقد ممکن است مشاورین فنی بتوان کم کم همراه خود داشته باشند این مشاورین در جلسات مجمع شرکت جسته ولی حق دادن رای ندارند.

ج - اکثریت کشورهای متعاقد لازم خواهد بود تا حد تصاب برای تشکیل جلسات مجمع عمومی فراهم باشد بجز در مواردی که این قرار داد بطوری دیگر مقرر میدارد تصصبات مجمع باید با اکثریت آراء اتخاذ گردد.

اختیارات و وظائف مجمع عمومی

ماده ۴۹ - اختیارات و وظائف مجمع عمومی عبارت خواهد بود از:

الف - انتخاب رئیس و صاحب تصبان دیگر در هر دوره اجلاسیه.

ب - انتخاب کشورهای متعاقدی که باید در شورای نماینده گی داشته باشند طبق مقررات فصل نهم.

ج - بررسی گزارشهای شورای و بعمل آوردن اقدام مقتضی در آن باب و اتخاذ تصمیم نسبت به هر مسئله ای که از طرف شورای بدان ارجاع شده است.

د - تعیین نظامنامه داخلی خود و تأسیس کمیسیونهای فرعی که ضروری یا مقتضی بداند.

ه - تصویب بودجه سالانه و تعیین ترتیبات مالی سازمان بموجب مقررات فصل دوازدهم.

و - بررسی مخارج و تصویب حسابهای سازمان.

ز - احاله هر مسئله ای که در دایره عمل او باشد بنا بصوابدید خود بشوری یا کمیسیونهای فرعی و یا هر هشت دیگر.

ح - اعطای اختیارات و قدرت بشوری که برای انجام وظائف سازمان ضروری یا مقتضی باشد و لغو

یا اصلاح قدرت اعطائی در هر موقع.

ط - اجرای مقررات مربوط بقصل سیزدهم.

ی - مطالبه پیشنهادات برای ترمیم یا اصلاح مقررات این قرارداد و در صورت تصویب پیشنهاد توصیه آنها بشکسور های متعاقد بموجب مقررات فصل بیست و یکم.

ک - رسیدگی بهر مسئله ای که دایره عمل سازمان بوده و صریحاً بشوری احاله نشده باشد.

فصل نهم شورای ترکیب و انتخاب شورای

ماده ۵۰ - الف شورای یک هیئت دائمی بوده و مسئول مجمع عمومی خواهد بود و از بیست و یک کشور متعاقد که از طرف مجمع انتخاب شده باشد مرکب خواهد گردید. انتخاب اعضاء شورای بدو در اولین جلسه مجمع انجام یافته و سپس هر سه سال به سال تجدید خواهد شد و اعضائی که بدین ترتیب انتخاب میگردند این مقام را تا انتخابات بعدی دارا خواهند بود.

ب - در انتخابات اعضاء شورای مجمع عمومی بمسائل ذیل اهمیت خواهند داد.

۱ - کشورهاییکه در حمل و نقل هوائی در درجه اول اهمیت قرار دارند.

۲ - کشورهاییکه در زمزم کشورهای فوق نیستند اما در تدارک تسهیلات هوانوردی بشکسور بین المللی سهم بزرگ دارند.

۳ - کشورهاییکه در زمزم کشورهای فوق نیستند اما تعیین انتخاب کلیه نواحی بزرگ جغرافیائی جهان را در شورای تأمین خواهند نمود هر محل خالی که در شورای پیدا شود در اسرع اوقات ممکنه از طرف مجمع عمومی پر خواهد شد و هر کشور متعاقدی که بدین ترتیب انتخاب شود برای بقیه دوره تصدی خود این سمت را عهده دار خواهد بود.

ج - هیچ نماینده کشور متعاقدی در شورای نباید در عملیات با سرریس حمل و نقل هوائی بین المللی جدأ شرکت داشته و یا از لحاظ مالی در چنین سرویس ذینفع باشد.

رئیس شورای

ماده ۵۱ - شورای رئیس خود را برای یک دوره سه ساله انتخاب خواهد نمود. رئیس شورای ممکن است مجدداً انتخاب گردد مشارالیه حق رای نخواهد داشت و نیز شورای بین اعضاء خود یک یا چند نایب رئیس انتخاب خواهد نمود و اینها هنگامی که بکفالت رئیس شورای انجام وظیفه میکنند حق رایشان محفوظ خواهد ماند. لازم نیست که رئیس شورای حتماً از بین نمایندگان اعضاء شورای انتخاب گردد لیکن اگر نماینده کشور عضوی بدین سمت انتخاب گردد محل او در شورای خالی تلقی گردیده و کشور متبوع وی باید نماینده دیگری بجای او بشوری اعزام دارد.

وظائف رئیس شورای عبارت خواهد بود از:

الف - انعقاد جلسات شورای و کمیته حمل و نقل هوائی و کمیسیون هوانوردی.

ب - انجام وظیفه به عنوان نماینده شورای

ج - اجرای وظایفی که شورای برای او تعیین میکند بنامندگی از طرف آن.

اخذ رای در شورای

ماده ۵۲ - تصصبات شورای مستلزم این است که بتصویب اکثریت اعضاء آن برسد. شورای می تواند نسبت بهر موضوع بخصوصی اختیار (قدرت) بکمیته ای مرکب از اعضاء خود بدهد. تصصبات کمیته شورای را ممکن است کشور متعاقد ذینفعی برای پژوهش بشوری احاله نماید.

شرکت بشون حق رای

ماده ۵۳ - هر کشور متعاقدی میتواند بدون داشتن حق رای در جلسات شورای و کمیته ها و کمیسیونهای مربوطه هنگامیکه مسئله ای در آنجا مطرح می باشد که مخصوصاً در منافع آن کشور تأثیر دارد شرکت جوید هیچ یک از اعضاء شورای هنگام رسیدگی به اختلاف نظری که وی یک طرف آن می باشد حق رای نخواهد داشت.

وظائف قیمومت (اجباری) شوری

ماده ۵۴ - شوری

الف - گزارشهای سالانه تقدیم مجمع عمومی خواهد نمود.

ب - دستورالعملهای مجمع را اجراء و وظائف و تعهداتی را که بموجب این قرار داد به عهده وی محول شده است انجام خواهد نمود.

ج - سازمان و نظامنامه داخلی خود را تدبیر خواهد نمود.

د - وظائف کمیته حمل و نقل هوائی را که از بین اعضاء شورای انتخاب گردیده و در مقابل آن مسئول خواهد بود تعیین و مشخص خواهد نمود.

ه - کمیسیون هوانوردی را طبق مقررات فصل دهم تشکیل خواهد داد.

و - امور مالی سازمان را طبق مقررات فصل دوازدهم و یا نوزدهم اداره خواهد نمود.

ز - حقوق و مزایای رئیس شورای را تعیین خواهد نمود.

ح - یک رئیس اجرا که بنام دیر کل نامیده خواهد شد منصوب نموده و اقدام برای انتصاب کارمندان دیگری که بموجب مقررات فصل یازده ممکن است لازم باشند عمل خواهد آورد.

ط - اطلاعات مربوط به پهرت هوا نوردی و به راه انداختن سرویس های هواشی بین المللی منجمه اطلاعات راجع به ریزه های بهره برداری و جزئیات مساعدتهای مالی که از وجوه عمومی (بودجه دولتی) بشرکتهای هواپیمائی پرداخت میگردد درخواست وجع آوری و طبع نماید.

ی - هر مورد نقض این قرارداد و همچنین هر قصور در اجرای توصیه ها یا تصصبات شورای را به کشورهای متعاقد گزارش خواهد داد.

ک - هر مورد نقض این قرارداد را بمجمع گزارش خواهد داد هنگامیکه یک کشور متعاقدی پس از استحضار از یک چنین نقضی از بعمل آوردن اقدام مقتضی در ظرف مدت مناسب قصور نموده باشد.

ل - استاندارد های بین المللی و عملیات توصیه شده را بموجب مقررات فصل ششم این قرارداد تصویب و برای سهولت امر آنها را بمنوان ضامن این قرارداد تعیین و کلیه کشورهای متعاقد را از اقدامی

فصل سیزدهم - سایر ترتیبات بین المللی ترتیبات تأمین

ماده ۶۴ - سازمان میتواند نسبت به مسائل هوانوردی که در حدود صلاحیت او بوده و تأثیر مستقیم در امنیت جهان داشته باشد با تصویب مجمع داخل ترتیبات مقتضی بآخر سازمان عمومی که از طرف ملل جهان بمنظور صلح تأسیس یافته باشد گردد.

دادن ترتیبات با سایر هیئت های

بین المللی

ماده ۶۵ - شوری بمنابندگی از طرف سازمان میتواند موافقت نامه هایی با سایر هیئتهای بین المللی بمنظور نگاهداری سرویسهای عمومی و دادن ترتیباتی راجع بکارمندان منعقد سازد و همچنین با موافقت مجمع میتواند داخل هر ترتیبات دیگری که ممکن است موجب تسهیل عکار سازمان را فراهم سازد بشود.

وظایف راجعه بسایر موافقتنامه ها

ماده ۶۶ - وزیر سازمان وظایفی را که در نتیجه موافقت نامه ترانزیتی سرویسهای هوایی بین المللی و موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین المللی تنظیم شده در شبکا کو بتاريخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ بهمه دی محل گردیده طبق مقررات و شرایط مندرجه در موافقت نامه ها انجام خواهد داد.

ب - اعضای مجمع و شوری که موافقت نامه ترانزیتی سرویسهای هوایی بین المللی و موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین المللی تنظیم شده در شبکا کو بتاريخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ را پذیرفته باشند حق رأی نسبت بمسائلی که طبق مقررات موافقت نامه مربوطه مجمع یا شوری ارجاع شده است نخواهند داشت.

قسمت سوم - حمل و نقل هوایی

بین المللی

فصل چهاردهم - اطلاعات و گزارشات

بایگانی گزارشات در شوری

ماده ۶۷ - هر کشور متعاقد متعهد مینماید که شرکتهای هواپیمائی آن طبق مقرراتی که از طرف شوری وضع گردیده است گزارشات مربوط برانندگی و آمار مربوط بکرایه و صورتحسابهای مالی را که ضمن چیزهای دیگر کلیه وصولی ها و منابع آنرا نشان دهد در شوری بایگانی نمایند.

فصل پانزدهم - فرودگاه و سایر تسهیلات هوانوردی تعیین راهها

و فرودگاه ها

ماده ۶۸ - هر کشور متعاقد بازعایت مقررات این قرارداد میتواند مسیری (خطی) را که از طرف سرویس هوایی بین المللی در قسرو آن باید پیوسته شود و همچنین فرودگاههایی را که ممکن است مورد استفاده چنین سرویس قرار گیرد تعیین نماید.

اصلاح تسهیلات هوانوردی

ماده ۶۹ - هرگاه شوری عقیده مند باشد که فرودگاهها یا سایر تسهیلات هوانوردی يك کشور متعاقدی منجمده سرویسهای رادیو و هوا شناسی برای تأمین سلامتی و نظم و سرعت عمل و بهره برداری مقرون بصرفه سرویسهای بین المللی موجود و یا آنها بگونه بعدا تأسیس خواهند شد بعد کافی مناسب

ج - شوری را نسبت بجمع آوری کلیه اطلاعات ضروری و مفید برای پیشرفت هوانوردی و ابلاغ آنها بکشورهای متعاقد مطلع خواهد ساخت.

فصل شانزدهم - کارمندان

انتصاب کارمندان

ماده ۷۰ - با رعایت قواعدی که از طرف مجمع وضع شده و با در نظر گرفتن مقررات این قرارداد شوری طرز انتخاب و انفعال و آموزش و میزان حقوق و مزایا و شرایط خدمت دبیر کل و سایر کارکنان سازمان را تعیین خواهد نمود و نیز شوری میتواند اتباع هر کشور متعاقدی را استخدام و یا از خدمات آنها استفاده نماید.

جنبه بین المللی کارمندان

ماده ۷۱ - رئیس شوری و دبیر کل و سایر کارمندان شوری دستورالعملهایی راجع به انجام مسئولیتهای محوله از هیچ مقامی خارج از سازمان دریافت ویا کسب نخواهند نمود.

هر کشور متعاقدی کاملاً متعهد مینماید که رعایت جنبه بین المللی مسئولیتهای کارمندان را نموده و از اعمال نفوذ در اتباع خود در انجام مسئولیتهای محوله خودداری نماید.

مصونیت ها و مزایای کارمندان

ماده ۷۲ - هر کشور متعاقدی تا آنجا بیکه قوانین اساسیش اجازه دهد متعهد مینماید که بر رئیس شوری و دبیر کل و سایر کارمندان سازمان مزبور مصونیتها و مزایایی نظیر آنچه که بکارمندان مشابه سازمانهای عمومی بین المللی داده شده اعطاء نماید هرگاه يك موافقتنامه ملی راجع بمصونیتها و مزایای مستخدمین شوری بین المللی منعقد گردد مصونیتها و مزایاییکه بر رئیس شوری و دبیر کل و سایر کارمندان سازمان اعطاء میگردد طبق مصونیت ها و مزایای اعطائی در موافقت نامه بین المللی مزبور خواهد بود.

فصل دوازدهم - امور مالی

بودجه و تقسیم هزینه ها

ماده ۷۱ - شوری بودجه سالانه و صورت حسابهای سالانه برآورد کلیه عواید و مخارج را تقدیم مجمع خواهد نمود مجمع بودجه مزبور را با هر گونه جرح و تعدیلهایی که مقتضی بداند بتصویب خواهد رسانید و باستثنای کشورهایی که طبق فصل پانزدهم هزینه هایی را تقبل نموده اند مخارج سازمان را بین کشورهای متعاقد بشتبکی که گاه بگاه تعیین میگردد تقسیم خواهد نمود.

تعایق حق رأی

ماده ۷۲ - مجمع ممکن است حق رأی دادن هر کشور متعاقدی را که از انجام تعهدات مالی خود بسازمان در ظرف مدت مناسبی قصور ورزد معفن سازد.

مخارج هیئت ها و نمایندگان و

سایر نمایندگان

ماده ۷۳ - هر کشور متعاقدی مخارج هیئت نمایندگی خود را در مجمع و همچنین مقرری و هزینه سفر و سایر مخارج هر شخصی را که بمنظور خدمت در شوری منصوب مینماید و نیز مخارج نامرد ها یا نمایندگان بکمیته های فرعی یا کمیته های سازمان اعزاء میدارد عهده دار خواهد گردید.

که بعمل آورده است مستحق خواهد ساخت.
م - توصیه های کمیسیون هوانوردی را بمنظور اصلاح ضمائم (قسمتهای ضمیمه) تحت مطالعه قرار داده و نسبت بآن طبق مقررات فصل بیستم اقدام خواهد نمود.

ن - هر مسئله مربوط باین قرارداد را که کشور متعاقدی به آن احواله مینماید تحت مطالعه قرار خواهد داد.

وظایف اختیاری شوری

ماده ۷۴ - شوری میتواند

الف - درهمر مورد که مناسب باشد و تجربه آن را مقتضی نشان دهد کمیسیونهای فرعی حمل و نقل هوایی را بر اساس تشکیلات محلی و غیره ایجاد و یکمده از کشورها یا شرکتهای هواپیمائی را تعیین نماید که بوسیله آن اجرای مقاصد این قرار داد را تسهیل نمایند.

ب - وظایف و اختیاراتی علاوه بر آنچه که در این قرار داد ذکر شده برای کمیسیون هوانوردی تعیین وهر موقع که بخواهد اختیارات مزبور را لغو ویا اصلاح نماید.

ج - تحقیقاتی در کلیه مراحل حمل و نقل هوایی و هوانوردی که اهمیت بین المللی دارند بعمل آورده و نتایج تحقیقات خود را بکشور های متعاقد ابلاغ نماید و همچنین میتواند مجارله اطلاعات را بین کشورهای متعاقد راجع بمسائل حمل و نقل هوایی و هوانوردی تسهیل نماید.

د - مسائلی که در سازمان و بکار انداختن حمل و نقل هوایی بین المللی دخالت دارد منجمده مالکین بین المللی و بکار انداختن سرویسهای هوایی بین المللی در خطوط ترانک (سرویسهایی که از نقاط فرعی شروع و بمرکز اصلی واقع در راههای اصلی هوایی متصل میشوند) را مطالعه نموده و طرحهایی در آن باب بمجمع تقدیم دارد.

ه - بر حسب تقاضای هر کشور متعاقدی بهر وضعیتی که ممکن است موافق قابل اجتناب در راه پیشرفت هوانوردی بین المللی ایجاد نماید رسیدگی نموده و پس از رسیدگی گزارشاتی را که مقتضی بداند صادر و منتشر سازد.

فصل دهم - کمیسیون هوانوردی

مقرری و تعیین کمیسیون

ماده ۷۵ - کمیسیون هوانوردی مرکب خواهد بود از دوازده عضو که شوری آنها را از میان اشخاصی که از طرف کشورهای متعاقد نامزد شده اند انتخاب خواهد نمود این اشخاص باید دارای صلاحیت و تجربه شایسته در علم و فن هوانوردی باشند شوری از کلیه کشور های متعاقد درخواست خواهد نمود که نامزد هایی تعیین و فهرست آنها را تقدیم شوری نمایند رئیس کمیسیون هوانوردی از طرف شوری تعیین خواهد شد.

وظایف شوری

ماده ۷۶ - کمیسیون هوانوردی

الف - اصلاحات مربوط بقسمت های ضمیمه این قرارداد را مطالعه و آنها را برای تصویب شوری پیشنهاد خواهد نمود.

ب - در صورت تمایل کمیسیونهای فرعی فنی را که هر کشور متعاقدی ممکن است در آن نماینده داشته تأسیس خواهد نمود.

نباشد شوری منظور پیدا کردن وسایل علاج چنین وضعی با کشوری که این امر مستقیماً مربوط با آن می باشد و سایر کشور هائیکه این وضع در آنها تأثیر دارد مشاوره نموده و پیشنهاداتی در این باب خواهند داد هیچ کشور متعاضدی در صورت خودداری از اجرای این پیشنهادات متهم به نقض این قرار داد نخواهد بود .

تأمین مخارج (امور مالی) هوا نوردی

ماده ۷۰ - يك کشور متعاضدی در موارد ناشیه از مقررات ماده ۶۹ میتواند به منظور اجرای پیشنهادات فوق الذکر ترتیبی با شوری داده و کلیه مخارج را که برای انجام يك چنین ترتیبی لازم باشد بطور اختیاری بهمه بگیرد در صورتیکه کشور مزبور تحمل مخارج را اختیار نماید شوری ممکن است بدرخواست آن کشور تمام یا قسمتی از مخارج را پرداخت نماید

تأمین و نگاهداری تسهیلات از طرف شوری

ماده ۷۱ - در صورتیکه کشور متعاضدی تقاضا نماید شوری ممکن است موافقت کند که کلیه یا قسمتی از فرودگاهها و سایر تسهیلات هوا نوردی منجمه سرویسهای رادیو و هوا شناسی را که در قلمرو آن کشور برای تأمین سلامتی و نظم و سرعت عمل و بهره برداری مقرون بصره و سرویسهای هوایی بینالمللی سایر کشور های متعاضد ضرورت دارد تهیه نموده و آنها را با کارگران لازم مجهز ساختمودر نگاهداری و اداره آنها اقدام نماید و در مقابل ممکن است هوايك مناسب و عادلانه ای برای استفاده اینگونه تسهیلات تعیین نماید .

تخصیص زمین یا استفاده از آن

ماده ۷۲ - در هر مورد که بنا بدرخواست کشور متعاضدی هزینه تمام یا قسمتی از تسهیلات از طرف شوری تأمین میگردد و برای اینگونه تسهیلات زمین لازم باشد کشور مزبور یا خود زمین مورد لزوم را تهیه نموده و در صورت تمایل سند مالکیت آن را بنام خود تنظیم خواهد کرد و با استفاده از زمین را برای شوری تحت شرایط مناسب و عادلانه و بموجب قوانین جاریه کشور مربوطه تسهیل خواهد نمود .

هزینه و برآورد وجوه (امتیازات)

ماده ۷۳ - شوری در حدود اعتباراتیکه مجموع عمومی بموجب فصل دوازدهم در دسترس آن قرار میدهد میتواند مخارج جاریه را که برای انجام مقاصد آن فصل لازم میباشد از وجوه عمومی سازمان پرداخت نماید شوری اعتبارات عمده ای را که برای انجام مقاصد این فصل ضروری است به نسبت هائیکه بلاموافقت شده و در طی زمان متناسب بین کشور های متعاضدی که پرداخت مخارج را تقبل نموده و شرکت های هوا پیمایی آنها از آن تسهیلات استفاده می نمایند تقسیم خواهد نمود همچنین شوری ممکن است هزینه های جاری مورد لزوم را بین کشور هائیکه با آن موافقت دارند تقسیم نماید .

کمک فنی و استفاده از موارد

ماده ۷۴ - هنگامی که کشوری بنا بدرخواست کشور متعاضدی وجوهی بعنوان مساعدیه پرداخت مینماید یا مخارج ساختمان فرودگاهها یا تسهیلات دیگر را کاملاً یا مجزا فراهم میسازد ممکن است ترتیباتی مقرر بنماید که با موافقت آن کشور کمک فنی در نظارت و بهره برداری فرودگاهها و سایر

تسهیلات و پرداخت مخارج بهره برداری از آن فرودگاهها و تسهیلات توسط سرمایه و عوارض استهلاک از محل درآمد های حاصله از بهره برداری فرودگاهها و تسهیلات نام برده از طرف شوری بعمل آید

تحويل گرفتن تسهیلاتی که از طرف شوری فراهم گردیده

ماده ۷۵ - يك کشور متعاضدی در هر موقع میتواند تمهیداتی را که بموجب ماده ۷۰ بر عهده گرفته بر فرودگاهها و سایر تسهیلاتی را که شوری طبق مواد ۷۱ و ۷۲ در قلمرو آن تهیه نموده در مقابل تادیه مبلغی که بمقتضای شوری با آن تناسب دارد تحويل بگیرد . هر گاه کشور مزبور مبلغی را که از طرف شوری معین گردید غیر عادلانه تشخیص دهد میتواند نسبت به تعیین شوری بمجمع عمومی عرضحال دهد در این صورت مجمع عمومی ممکن است تصیم شوری را تأیید و یا اصلاح نماید .

استرداد وجوه

ماده ۷۶ - در جوهی که این ترتیب شوری بعنوان جبران طبق ماده ۷۵ پس داده میشود و همچنین وجوه حاصله از سود فصل شانزده سازمانهای بهره برداری مشترک و سرویسهای تقسیم حمل و نقل سازمانهای بهره برداری مجاز

ماده ۷۷ - هیچیک از مواد این قرار داد و یا چند کشور متعاضد را از تشکیل سازمانهای مشترک بهره برداری حمل و نقل هوایی یا نمایندگیهای بهره برداری بینالمللی و یا از تقسیم سرویسهای هوایی خود به خطوط و یا مناطق معینی منوع نخواهد داشت لیکن چنین سازمانها یا نمایندگیها و چنین سرویسهای تقسیم شده ای مشمول کلیه مقررات این قرارداد منجمه ثبت اینگونه موافقتنامه ها در شوری خواهند بود . شوری تعیین خواهد نمود که بچه ترتیب مقررات این قرارداد مربوط بشماربیت هواپیمای مشمول هواپیمایی که از طرف نمایندگیهای بهره برداری بینالمللی بکار انداخته شده اند خواهد بود

وظیفه شوری

ماده ۷۸ - شوری ممکن است بشکوه های متعاضد ذینفع اشیاء بدارد که سازمانهای مشترکی بمنظور بکار انداختن سرویسهای هوایی در هر راه بادر هر نقطه تشکیل بدهند .

شرکت در سازمانهای بهره برداری

ماده ۷۹ - هر کشوری میتواند در سازمان های بهره برداری مشترک یا در ترتیبات تقسیم حمل و نقل خواه بوسیله دولت خود و یا از طریق شرکت و یا شرکت های هواپیمایی که از طرف دولت وی تعیین شده اند شرکت نماید .

این شرکتها ممکن است صرفاً بخواهد کشور مربوطه از شرکت هایی باشد که تمامی یا قسمتی از آن متعلق بدولت یا اشخاص باشد

قسمت چهارم - مقررات نهائی

فصل هفدهم - سایر موافقتنامه

هاو ترتیبات هوا نوردی

قرارداد های پاریس و هابانا

ماده ۸۰ - هر کشور متعاضدی متعهد میگردد که بعضی اجرای این قرارداد نسخ قرارداد مربوطه بمقررات هوا نوردی مصوبه ۱۲ اکتبر ۱۹۱۹ یا

قرار داد هواپیمایی بازرگانی مصوبه ۳۰ فوریه ۱۹۲۸ هابانا را چنانچه در هر يك از آن قراردادها شرکت داشته باشد اعلام نماید . این قرار داد بین کشور های امضاء کننده بجای قراردادهای پاریس و هابانا مذکور در فوق میباشد .

ثبت موافقتنامه های موجوده

ماده ۸۱ - کلیه موافقتنامه های هوا نوردی که در موقع اجرای این قرارداد وجود دارد و موافقت نامه هائی که بین يك کشور متعاضد و هر کشور دیگری و یا بین شرکت های هواپیمایی يك کشور متعاضد با کشور دیگری و یا بین شرکت هواپیمایی کشور دیگری وجود داشته باشد باید از این بیمه در شوری ثبت برسد .

نسخ ترتیبات متغایر

ماده ۸۲ - کشور های متعاضد این قرارداد را بمنزله نسخ کلیه تمهیدات و توافقهای بین خودشان که با مفاد آن متغایر باشد میدانند و تعهد مینمایند که داخل هیچ نوع تمهیدات و توافق نظیر آنها نشوند يك کشور متعاضد که قبل از عضویت در سازمان هر نوع تمهیداتی در مقابل کشور متعاضد متلاک کشور متعاضد غیر متعاضد نموده باشد که با مفاد این قرارداد مغایرت دارد بایستی بفوریت اقدام لازم جهت خروج خود از این تمهیدات را بنماید . هر گاه يك شرکت هواپیمایی کشور متعاضد چنین تمهیدات متغایری را عهده دار شده باشد کشور متعاضد وی مساعدی لازم را بکار خواهد برد که تمهیدات مزبوره خاتمه یابد و در هر صورت پس از اجراء این قرار داد بمجرد اینکه يك چنین اقدام قانوناً مبسر باشد موجب خاتمه دادن آنرا فراهم میسازد

ثبت ترتیبات جدیده

ماده ۸۳ - با در نظر گرفتن مقررات ماده فوق هر کشور متعاضدی ممکن است ترتیباتی را اتخاذ نماید که با مفاد مقررات این قرارداد مغایرت نداشته باشد چنین ترتیبات باید بلا فاصله در شوری ثبت برسد شوری هر چه زودتر آنها را باستحضار عموم خواهد رسانید

فصل هیجدهم اختلافات و قناص

حل اختلافات

ماده ۱۴ - چنانچه عدم توافقی بین دو یا چند کشور متعاضد واقع به تفسیر یا اجرای این قرارداد و ضمانت آن حاصل گردد و نتوان آنرا با مذاکرات حل سود بر حسب درخواست هر کشور ذینمخل در عدم توافق برای اخذ تصیم بشوری ارجاع خواهد شد هیچیک از اعضای شوری در مورد هر گونه اختلافی که خود در آن شرکت دارند حق رای نخواهند داشت هر کشور متعاضدی میتواند با رعایت ماده هشتاد و پنج از شوری يك دیوان داوری که مورد موافقت طرفی دیگر اختلاف باشد و باید بایوان داد گستری بینالمللی تقاضای تجدید نظر بدهد چنین درخواست باید در ظرف چهل روز از تاریخ وصول اعلام تصیم شوری بشوری اخطار گردد

طراز اجرای حکمیت

ماده ۱۵ - هر گاه یکی از کشورهای طرف اختلاف در مورد بیکه نسبت بتصیم شوری وخواهی شده است اسنادنامه دیوان دائمی داد گستری

برای مشارکت در این قرارداد پذیرفته شوند لیکن هرگاه کشوری در جنگ کنونی مورد حمله و تهاجم از طرف کشور در خواست کننده واقع شده باشد موافقت آن کشور در هر صورت ضروری خواهد بود.

اصلاح قرارداد

ماده ۹۴ - الف - هرگونه پیشنهاد اصلاحی باین قرارداد با اکثریت دوسوم آراء مجمع عمومی صورت خواهد گرفت و پس از آن در مورد کشور هائیکه اصلاح مزبور را تصویب ننموده باشند در موقعی که مورد اجرا گذارده خواهد شد که تصویب یک عده کشورهاییکه از طرف مجمع تعیین شده اند رسیده باشد - کشورهاییکه باین ترتیب تعیین میشوند از در تلت مجموع عده کشور های متعاهد نیایستی کمتر باشد.

ب - هرگاه بمقیده مجمع عمومی اصلاح مزبور از نوعی باشد که اتخاذ چنین رویه ای لازم باشد مجمع عمومی ضمن تصمصیم نامه خود ممکن است مقرر دارد که هر کشوری که ماده اصلاحی مزبور را در مدت معینی بمورد اجرا نگذازد از تاریخیکه اصلاح مزبور بموقع اجرا گذارده میشود از عضویت سازمان و مشارکت در این قرارداد محروم خواهد گردید.

فسخ قرارداد

ماده ۹۵ - الف - هر کشور متعاهدی میتواند پس از سه سال از تاریخ اجرای این قرارداد بوسیله اعلامنامه که خطاب بدولت کشورهای متعده آمریکا صادر نماید آنرا فسخ نماید دولت آمریکا بفوریت مراتب را با اطلاع هر یک از کشورهای متعاهد خواهد رسانید.

ب - فسخ قرارداد یکسال بعد از تاریخ وصول اعلامیه اجرا خواهد شد و فسخ شامل کشوری خواهد شد که درخواست فسخ آنرا نموده باشد.

فصل بیست و دوم تعاریفات

ماده ۹۶ - الف - از نظر این قرارداد عبارات مندرجه در ذیل باین شرح تعریف میگردد:

الف - سرویس هوایی عبارت است از هر سرویس منظم هوایی که بوسیله هواپیما برای حمل و نقل عمومی - مسافر - یست و بار تخصیص داده میشود.

ب - سرویس هوایی بینالمللی عبارت است از هر سرویس هوایی که از فضای فوق قلمرو بیش از یک کشور عبور نماید.

ج - شرکت هوایی عبارت است از هر نگاه حمل و نقل هوایی که یک سرویس هوایی بینالمللی را فراهم نموده باشد.

د - توقف بمشغولهای غیر نجاری عبارت است از ورود آمدن بهر منظوری غیر از گرفتن بار پیاده نمودن مسافر و بار یست.

امضاء قرارداد

برای تأیید مراتب بالا امضاء کنندگان مختار ذیل که مطابق ترتیب دارای اختیار نامه هستند بنمایند کی از طرف دولت های متبوعه خود در تاریخیکه در مقابل امضاء آنها قید شده این قرارداد را امضاء مینمایند.

فصل بیستم ضمانت قبول و اصلاح ضمانت

ماده ۹۰ - قبول ضمانت مشروحه در بند ۱۰ ماده ۴۴ از طرف شوری اکثریت دوسوم آراء اعضای شوری در جلسه ای که بدین منظور تشکیل میگردد لازم میدارد تصمصبات متخذة بعد از طرف شوری بهر یک از کشورهای متعاهد ابلاغ خواهد گردید و هر ضمیمه یا اصلاح ضمیمه که باین ترتیب بعمل آمده باشد در ظرف سه ماه پس از ابلاغ آن از طرف شوری بکشور های متعاهد و ابداً در خانه مدت طولانیتری که شوری ممکن است تجویز نماید بمورد اجرا گذارده خواهد شد مگر آن کدر این مدت اکثریت کشورهای متعاهد مخالفت خود را در شوری به ثبت برسانند.

فصل بیست و یکم تصویب قرارداد الحاقات اصلاحات و خروج از قرارداد تصویب قرارداد

ماده ۹۱ - الف - این قرارداد متوطبه تصویب کشورهای امضاء کننده میباشد و نسخ مصوبه آن در پایتگاهی دولت کشور های متعده امریکا ضبط خواهد گردید و تاریخ پایتگاهی آن از طرف دولت نامبرده بکشور های امضاء کننده و نشر کت کننده ابلاغ خواهد شد.

ب - پس از آنکه این قرار داد از طرف بیست و شش کشور تصویب و یا بمورد الحاق واقع گردید سی و یک روز بعد از آنکه اسناد مصوبه بیست و شش گانه پایتگاهی گردید این قرارداد بین آن بیست و شش دولت بموقع اجرا گذارده خواهد شد برای هر کشوری که بعد از آن موقع امضاء نمایندسی و یک روز بعد از تاریخ پایتگاهی نسخه مصوبه آن بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ج - وظیفه دولت کشور های متعده امریکا خواهد بود که تاریخ اجرای این قرارداد را بیکلیه کشور های امضاء کننده و الحاق شده به آن اعلام نماید.

الحاق بقرارداد

ماده ۹۲ - الف - این قرار داد پس از انقضای تاریخ امضاء آن برای الحاق امضاء ملل متحد و کشور های شریک آنها و کشور هائی که در زمان گیر و دار کنونی جهان بیطرف باقی بوده اند باز خواهد بود.

ب - الحاق باین قرارداد بوسیله صدور اعلامیه بنامان دولت کشور های متعده امریکاعملی خواهد گردید و پس از سی روز از تاریخ وصول اعلامیه از طرف دولت کشور های متعده امریکا اجرا خواهد شد دولت کشور های متعده امریکا موضوع را با اطلاع کلیه کشورهای متعاهد خواهد رسانید.

قبول سایر کشورها

ماده ۹۳ - کشورهای دیگر غیر از آتھائی که مشمول مواد ۱۱ و ۱۲ و الف این قرارداد می گردند بشرط موافقت سازمان عمومی بین المللی که بمنظور استقرار صلح بوسیله ملل جهان تاسیس یافته باشد با تصویب چهار پنجم آراء مجمع عمومی و یا هر گونه شرایطی که مجمع تجویز نماید ممکن است

بین المللی را قبول نموده باشد یا کشورهای متعاهد طرف اختلاقی نسبت بمتبعین دیوان دآوری نتوانند موافقت حاصل نمایند هر یک از کشور های متعاهد طرف اختلاف یک نفر داور معرفی خواهد نمود و داوران مزبور یک نفر سرداور معرفی خواهند کرد چنانچه یکی از کشورهای متعاهد طرف اختلاف در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم داد خواست از معرفی داور خودداری نماید از طرف رئیس شورا از بین اشخاص شایسته ای که اسامی آنها در فهرستی که در شوری ثبت میباشد یک نفر داور از جانب آن کشور انتخاب معرفی خواهد گردید و چنانچه داوران نتوانند متتبی در ظرف ۳۰ روز در انتخاب سر داور موافقت نمایند رئیس شوری از فهرست مذکور قبل یک نفر سرداور انتخاب و معرفی خواهد کرد سپس داوران و سر داور مزبور معین دآوری را تشکیل خواهند داد.

هر دیوان دآوری که بموجب این ماده قبل تشکیل شود نظامنامه خود را تعیین خواهد کرد و با اکثریت آراء تصمصبات خود را ابلاغ خواهد نمود مگر آنکه شوری در هر مورد که بمقیده وی تاخیر زیاد حاصل شده باشد بمسائل مربوط بنظامنامه رسیدگی نموده و رای بدهد.

واخواهیها

ماده ۱ - باستثنای مواردیکه شوری اختلافات تصمصم یکدیگر هر گونه تصمصمی شوری مبنی بر اینکه با یک شرکت هواییائی مطابق مقررات این قرار داد عمل نموده است خود باقی خواهد بود مگر آنکه پس از تقاضای تجدید نظر مخالفی اتخاذ گردد در هر مورد دیگر تصمصبات شوری اگر بآن تقاضای واخواهی شود آن تصمصبات موقوف خواهد ماند تا زمانی که نسبت بتجدید نظر تصمصم اتخاذ گردد تصمصبات دیوان دادگستری دائمی بین المللی و دیوان دآوری قطعی بوده و لازم الاجرا خواهد بود.

عدم رعایت مقررات از طرف شرکت هواییائی و مجازات آن

ماده ۸۷ - هر کشور متعاهدی تهدد مینماید که اجازه بهره برداری بیک شرکت هواییائی کشور متعاهد در فضای فوق قلمرو خود ننهد در صورتیکه شوری رای داده باشد که شرکت هواییائی مربوطه تصمصم نهائی متخذ را طبق ماده مندرجه پیش رعایت ننماید.

عدم مقررات از طرف کشورها و جزای آن

ماده ۸۸ - مجموع عمومی حق رای هر کشور متعاهدی را که طبق مقررات مذکور در این فصل متخلف شناخته شود در مجمع عمومی و شورای هواییائی معلق خواهد ساخت.

فصل نوزدهم جنگ

جنگ و اوضاع خارج الحاده

ماده ۸۹ - در صورت بروز جنگ مقرر است این قرارداد مانع آزادی عمل هیچ کشور متعاهدی نخواهد داخل جنگ بوده و یا بیطرف باشند نخواهد گردید و بهمین اصل در مورد هر کشور متعاهدی نیز کوضعیت فوق ماده عمومی را اعلام مراتب را بشوری اخطار نماید صدق خواهد نمود.

این قرارداد در تاریخ هفتم دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو بران انگلیسی تنظیم گردیده متنهای انگلیسی و فرانسه و اسپانیولی آن که هر یک بطور تساوی دارای اعتبار میباشد در واشنگتن د. سی. برای امضاء باز خواهد بود.

متنهای آنها در بایگانی دولت امریکا ضبط و رونوشتهای گواهی شده از طرف دولت امریکا بکلیه دول کشورهاییکه قرارداد را امضا و یا نامزد میگردند ارسال خواهد شد.

پروتکل راجع باصلاح قرارداد مربوط

بهوایمائی بین المللی

نظر باینکه مجمع عمومی سازمان هوایمائی کشوری بین المللی از طرف شورای موقت سازمان موقتی هوایمائی کشوری بین المللی در مونتreal انعقاد یافته و در ۶ مه ۱۹۴۷ اولین جلسه خود را تشکیل داده است و

نظر باینکه متضی دانسته اند که در قرارداد هوایمائی کشوری بین المللی که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ تنظیم شده است اصلاحی بعمل آورده می شود لذا

در تاریخ سیزدهم مه ۱۹۴۷ بموجب مقررات ماده ۹۱ (الف) قرارداد هوایمائی کشوری بین المللی که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو تنظیم گردید تصویب نمودند که ماده اصلاحی ذیل بجای ماده ۹۳ آن قرارداد خواهد بود.

ماده ۹۳ متمم

الف - باوجود مقررات مواد ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ فوق.

۱ - يك كشوری را که بنا بتوصیه مجمع عمومی ملل متحده از عضویت در هیئت نمایندگی بین المللی که از طرف ملل متحد تاسیس یافته باملل متحد مربوط شده است طرد گردد خود بخود از عضویت سازمان هوایمائی کشوری محروم خواهد بود

۲ - هر کشوری که از عضویت سازمان ملل متحد اخراج شده باشد خود بخود از عضویت سازمان هوایمائی کشوری بین المللی محروم خواهد گردید مگر اینکه مجمع عمومی ملل متحد نسبت به افعال وی نظر مخالفی توصیه نماید.

ب - کشوری که بموجب مقررات بند (الف) فوق الذکر از عضویت سازمان هوایمائی کشوری بین المللی محروم شده باشد پس از تصویب مجمع عمومی ملل متحده مجددا برحسب تقاضای آن کشوری و تصویب اکثریت شوری عضویت سازمان هوایمائی کشوری بین المللی پذیرفته میشود

ج - اعضاء سازمان که از استفاده از حقوق و مزایای عضویت ملل متحد معلق شده باشند بموجب درخواست ملل متحد از حقوق و مزایای عضویت در این سازمان معلق خواهند گردید.

در تاریخ ۱۶ مه ۱۹۴۷ طبق مقررات ماده ۹۴ (الف) قرار داد مزبور تصریح شده که ماده اصلاحی فوق از موقتی که بتصویب ۲۸ کشور متعاهد برسد بطور اجرا گذارده خواهد شد و نیز در همان تاریخ

به دبیر کل سازمان هوایمائی کشوری بین المللی دستور داده شد پروتکلی را که حاوی ماده اصلاحی و مراتب زیر باشد تنظیم نموده و پروتکل مزبور از طرف رئیس و دبیر کل اولین مجمع امضا خواهد گردید بنا براین طبق تصمیم فوق الذکر مجمع عمومی این پروتکل برای تصویب هر کشوری که قرارداد هوایمائی کشوری بین المللی را تصویب نموده بآنها معلق شده باشد تسلیم خواهد شد اسناد مصدق بدبیر کل سازمان هوایمائی کشوری بین المللی برای ضبط در بایگانیهای سازمان ارسال خواهد گردید و دبیر کل سازمان به فوریت تاریخ بایگانی هر يك از اسناد مصدق را بکلیه کشورهای متعاهد ابلاغ خواهد نمود.

در مورد کشورهاییکه این پروتکل را تصویب نموده باشند ماده اصلاحی قرارداد فوق از تاریخی بطور اجرا گذارده خواهد شد که بیست و هشت نسخه اسناد مصدق آن تسلیم شده باشد دبیر کل سازمان بطوریت بکلیه کشورهاییکه قرارداد مزبور را امضاء نموده و یا در آن شرکت نموده اند تاریخی را که ماده اصلاحی بطور اجرا گذارده میشود ابلاغ خواهد نمود. ماده اصلاحی فوق در مورد هر کشوری که آنرا بعد از تاریخ بایگانی اسناد مصدق قرار داد در بایگانیهای سازمان تصویب نماید از تاریخی که اسناد مصدق خود را بسازمان تسلیم نماید بطور اجرا گذارده خواهد شد.

بنا بر مراتب فوق رئیس و دبیر کل اولین مجمع عمومی سازمان هوایمائی کشوری که از طرف مجمع عمومی دارای اختیار میباشد این پروتکل را امضاء می نمایند این پروتکل در تاریخ ۲۷ مه ۱۹۴۷ در مونتreal در يك سند واحد بران انگلیسی و فرانسه و اسپانیولی تنظیم گردیده و هر يك از متنهاي آن بطور تساوی معتبر میباشد.

این پروتکل در بایگانیهای سازمان هوایمائی کشوری بین المللی ضبط گردیده و رونوشتهای مصدق آن از طرف دبیر کل سازمان بکلیه کشورهای ارسال خواهد شد که قرارداد هوایمائی کشوری بین المللی را که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو تنظیم گردیده است امضاء نموده و یا بآنها معلق شده باشند.

موافقت نامه سروسهای ترانزیت

هوائی بین المللی

کشور هائیکه این موافقت نامه سروسهای ترانزیت هوائی بین المللی را پذیرفته و امضاء نمائند و عضو سازمان هوائی کشوری بین المللی هستند مراتب زیر را اعلام میدارند.

ماده ۱ قسمت اول - هر کشور متعاهدی بسایر کشورهای متعاهد آزادیهای هوائی ذیل را درباره سروسهای هوائی بین المللی که دارای برنامه منظم باشند اعطاء نمائند.

۱ - حمل پرواز از افراز قلمرو آن بدون فرود آمدن.

۲ - حق فرود آمدن بنظورهای غیر تجارتي.

حق مندرجه در این قسمت شامل فرودگاههایی که جهت مقاصد نظامی بکار برده شده و سروسهای منظم هوائی بین المللی از استفاده از آنها محروم میباشند نخواهد گردید.

در نواحی که عملیات جنگی وجود دارد و یا نواحی اشغال شده نظامی و یا در زمان جنگ در مسیر خطوط اختصاصی که برای رسانیدن تدارکات يك چنین نواحی قرار گرفته باشند منوط بتصویب مقامات صلاحیت دار نظامی خواهد بود.

قسمت دوم - اجرای حقوق مندرجه بایستی با مقررات موافقت نامه موقتی هوایمائی کشوری بین المللی مطابقت داشته و در موقتی که قرارداد هوایمائی کشوری بین المللی بطور اجرا گذاشته میشود بآن قرارداد که هر دو آنها در تاریخ هفتم دسامبر ۱۹۴۴ در شیکاگو تنظیم شده اند وفق باشد.

قسمت سوم - يك کشور متعاهدی که شرکت هوایمائی کشوری متعاهد دیگر حق توقف منظورهای غیر تجارتي اعطاء نمینماید میتواند از شرکت هوائی مزبور بخواهد که از مناطقی که چنین توقفا صورت میگیرد وسائل مناسب حمل و نقل تجارتي برای آن کشور فراهم سازد.

چنین تقاضائی نباید شامل تبعیض بین هوایمائی هائیکه در يك خط رفت و آمد نمینماید گردد بعلوه باید ظرفیت هوایمائی در نظر گرفته شده و بشعوی عمل شود که بیهرمه برادری معمولی سروسهای هوایمائی بین المللی مربوط و یا حقوق و تعهدات يك کشور متعاهد خذل وارد ننماید.

قسمت چهارم - هر کشور متعاهدی میتواند با در نظر گرفتن مقررات این موافقت نامه با اقدامات زیر مبادرت نماید:

۱ - مسیر هر گونه سروس هوایمائی بین المللی را داخل قلمرو خود تعیین و فرودگاههایی که از چنین سروسها ممکن است از آن استفاده نمایند معین نماید.

۲ - برای استفاده از فرودگاهها و سایر تسهیلات مربوطه عوارض عادلانه و مناسبی تحمیل و یا اجازه تحمیل آنرا بدهد این عوارض نباید بالاتر از میزان باشد که برای استفاده از چنین فرودگاهها و تسهیلات از هوایمائی ملی آن کشور که در سروسهای بین المللی مشابهی اشتغال دارند دریافت میگردد مشروط بر اینکه هرگاه عوارضی که برای استفاده از فرودگاهها و سایر تسهیلات تحمیل میگردد مورد اعتراض کشور متعاهد ذینفع قرار گیرد منوط بتجدید نظر شورای سازمان هوایمائی کشوری بین المللی که بموجب مقررات قرارداد فوق الذکر تاسیس گردیده خواهد بود شورای مزبور گزارش امر را بضمیمه توصیههای مربوط بآن برای توجه کشور یا کشور های مربوطه ارسال خواهد داشت.

قسمت پنجم - هر کشور متعاهدی برای خود این حق را محفوظ خواهد داشت که از اعطای گواهی نامه یا اجازه نامه برای يك بنگاه حمل و نقل هوائی کشور متعاهد دیگر خودداری نموده و یا آنرا لغو نماید. در هر موردیکه آن کشور قانع نشود که مالکیت عمده و نظارت مؤثر باتباع کشور متعاهد دیگر واگذار گردیده است یا در مواردیکه چنین بنگاه حمل و نقل هوائی از رعایت قوانین جاریه کشوری که در آنجا بیهرمه برداری اشتغال دارد یا تعهدات خود را طبق این موافقت نامه انجام ندهد.